

РЕШЕНИЕ

№ 25070

гр. София, 27.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19
състав**, в публично заседание на 13.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **8426** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба на У. Т. Н., гражданин на И., с адрес: [населено място], [улица], ет. 3 срещу Решение № 12168/07.08.2023 г. на Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС, с което на молбата чужденеца за предоставяне на международна закрила е отхвърлена.

В жалбата се сочи, че оспореният акт е незаконосъобразен. Твърди се, че административният орган необосновано не е обсъдил всички факти и обстоятелства, което е съществено процесуално нарушение на чл. 35 от АПК. Посочва, че ако бъде върнат в И., животът му ще бъде поставен в опасност от сунитски паравоенни групировки, защото държавата по никакъв начин не може и не желае да го защити. Инвокирани са доводи, че в случай, че не са установени предпоставките за предоставяне на статут на бежанец, на жалбоподателя следва да се предостави хуманитарен статут. Административният орган е подходил абсолютно формалистично и не е направил необходимия задълбочен анализ на ситуацията в страната на произход на оспорвания. Твърди се, че в някои части на И. въоръженият конфликт достига до безогледо насилие, което представлява опасност за цивилното население. Посочва практика на ЕСПЧ, според която връщането на търсещи закрила лица в И. противоречи на чл. 2 и чл. 3 от ЕКПЧОС. Цитира се позиция на ВКБООН, според която държавите трябва да се въздържат от насилствено връщане на Иракчани, защото

те могат да бъдат засегнати от водените там военни действия. Според оспорващия в И. не са налице и основания за вътрешно разселване, защото на много места действат все още клетки на Ислямска държава, които представляват източник на заплаха от насилие.

По време на проведеното по делото открито съдебно заседание, оспорващият се яви лично. Той и назначеният му по реда на ЗПП адвокат К. поддържат жалбата. Представени са и допълнителни съображения в писмен вид.

Ответникът по жалбата не се явява. Пълномощникът му юрисконсулт К. оспорва жалбата.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и становището на ответника и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че с молба рег. № УП 4713 от 29.08.2022 г. до Държавната агенция за бежанците У. Т. Н. е поискал да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

Молбата е последваща по смисъла на § 1, т. 6 от ЗУБ. Интервюиращият орган се е произнесъл с решение № 36-ОК/15.09.2022 г. за допускане на молбата за разглеждане в производство по общия ред.

От 2014 г., когато е пристигнал в страната, чуждестранният гражданин е подавал няколко пъти молби за предоставяне на международна закрила. За последен път с решение № 4942 от 08.03.2017 г. на Председателя на ДАБ, поредната подадена от него молба е отхвърлена. Решението е влязло в сила, след оспорването му пред АССГ и пред ВАС.

Към настоящата последваща молба са приложени копия от следните документи: 1. Документ от 02.06.2022 г., издаден от полицейско управление на Н., за разглеждане на подадена жалба, 2. Документ, издаден от полицейско управление на Н. от 30.05.2019 г., в който съдия от следствен съд в М. се уведомява, за извършена процедура по разпит на жалбоподателката Н. А. Д. Ал Х. и на обвиняеми пред съда, 3. Документ, издаден от полицейско управление на Н. от 29.05.2019 г., в който съдия от следствен съд в М. се уведомява, за извършена процедура по разследване по жалба на Н. А. Д. Ал Х. срещу група, извършила отвлечение на сина ѝ У. Т. Н.. При арестуването на членове на групата, у тях са намерени наркотични вещества и леки оръжия, 4. Доклад, издаден от полицейско управление на Н. от 28.05.2019 г., в който се констатира, че на 07.05.2019 г. след сигнал за отвлечение на дете на 07.05.2019 г. полицията е предприела действия по разследване, вследствие на които са заловени извършителите. При разпита им те са признали няколко подобни отвлечения, сред които и тава на У. Т. Н., който е бил освободен срещу откуп. 5. Уведомително писмо за присъствие до Н. А. Д., в което тя е призована да се яви в полицейската дирекция във връзка с отвлечането на сина ѝ У. Т. Н., 6. Протокол, съставен от от полицейско управление на Н. от 09.06.2019 г., в който се сочи, че на 09.06.2019 г. в полицията се е явила Н. А. Д. Ал Х., която е подала жалба, затова, че група лица, пътуващи в кола са стреляли по дома ѝ. Преди това тя е получавала заплашителни писма да оттегли жалбата си, подадена срещу групата, по повод на отвлечането на сина ѝ У. Т. Н.. Същата е поискала защита, 7. Документ, издаден от полицейско управление на Н. от 10.06.2019 г., в който съдия от следствен съд в М. се уведомява за подадената жалба от Н. А. Д. Ал Х., във връзка със стрелбата по дома ѝ. Разпоредено е да се вземат показанията ѝ и да бъдат

разпитани свидетели, 8. Свидетелски показания по повод на стрелбата срещу дома на Н. А. Д. Ал Х. на 09.06.2019 г., 9. Писмо до Н. А. Д. от Шериатския съвет на регион М. 07.11.2022 г., в което същата е заплашена, че няма да остане жива и че назначената ѝ държавна защита няма да ѝ помогне, защото по нейните показания техните хора са били вкарани в затвора. Тя и семейството ѝ ще бъдат убити, 10. Решение на Апелативен съд в Н., за разтрогване на брака между У. Т. Н. и съпругата му Р. Б. С. На 21.11.2022 г. с оспорващия е проведено интервю. Той твърди, че е напуснал И. през 2012 г., след като е бил отвлечен от Ал К.. След платен откуп е бил освободен, но са го предупредили да напусне страната. Майка му и братята му са напуснали И. през 2019 г. и са се установили в Й.. През 2019 г. полицията в М. заловила група за отвлечения, която била задържана. Като свидетел била призована майката на оспорващия, която дала показания пред съда. Обвиняемите били осъдени. Майка му започнала да получава заплашителни обаждания и имало стрелба по дома ѝ. Полицията предприела необходимите действия за следена на дома с цел задържане на извършителите. По съвет на полицията, тя се преместила при своя баща, а съпругата на У. Т. Н., отишла при родителите си, като малко след това поискала развод. Майката на жалбоподателя се преместила при братята му в Й., които започнали да го обвиняват, че той е виновен за всичко. Твърди, че ако се върне в И. ще бъде убит, защото тези организации, действат по този начин. Получават информация от полицията, която работи за тях.

Видно от писмо № М - 25005 от 06.12.2022 г. на Директора на Специализирана Дирекция „М” – ДАНС, Агенцията не възразява да бъде предоставена закрила на У. Т. Н., в случай, че същият отговаря на условията по ЗУБ.

Като писмено доказателство по делото е приета справка № ЦУ-662/19.05.2023 г., изготвена от Дирекция „Международна дейност” при ДАБ, относно ситуацията в страната на произход на търсещия закрила.

Преценявайки събраните в хода на административното производство доказателства, Заместник-председателя на Държавната Агенция по бежанците при Министерския Съвет е намерил, че не са налице материално-правните предпоставки, предвидени в ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут, поради което е издал оспореното решение.

По време на проведеното съдебно производство на жалбоподателя беше дадена възможност да изложи лично бежанската си история. В разказа му нямаше противоречия с твърденията му, дадени до момента в хода на проведените административни производства.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното Решение на Председателя на Държавната Агенция за бежанците при Министерския Съвет е било съобщено на У. Т. Н. лично, видно от положения подпис на 14.08.2023 г. Жалбата е подадена директно чрез административния орган на 25.08.2023 г., т.е. в рамките на 14-дневния преклузивен срок по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ. Съдът е сезиран от надлежна страна – участник в производството по издаване на индивидуалния административен акт, с който се засягат неговите законни права и интереси и следователно е подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

За да издаде оспореното решение, административният орган е приел, че У. Т. Н. не е доказал наличието на предвидените в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, предпоставки, поради което е отхвърлил молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Според константната практика по подобни казуси молбите за предоставяне на статут на бежанец следва да бъдат разглеждани на индивидуален принцип.

В оспореното решение са обсъдени подробно изтъкнатите от У. Т. Н. доводи, касаещи търсеното от него право на закрила. Съдът, в настоящият му състав не може да не се съгласи с аргумента, че оспорващият не е доказал твърденията си, че ако се завърне в И., животът му ще бъде поставен в опасност.

Съдът кредитира бежанската история на търсещия закрила, но нито от нея, нито от представените заедно с последващата молба документи се установяват предпоставките за предоставяне на статут на бежанец или на хуманитарен статут.

Следва да се приеме за достоверно твърдението на У. Т. Н., че същият е бил отвлечен през 2012 г. Това обстоятелство се твърди от него последователно и непротиворечиво по време на всичките производства за предоставяне на международна закрила. То се потвърждава и от представените документи, които са официални по своя характер, защото са съставени от длъжностни лица от полицията в [населено място], И..

Извършителите на това деяние са били разкрити през 2019 г. и са били осъдени, не само за отвлечането на оспорващия, но и на много други лица. Като свидетел по време на процеса срещу тях е била разпитвана майката на Н., Н. А. Д. Ал Х.. Безспорно е, че в случая се касае за криминално деяние, жертва, на което е бил жалбоподателя, но същото не е извършено с цел преследването му поради неговата народност, раса, религия, политически убеждения или принадлежност към определена социална група.

От описаните по-горе документи става ясно, че след процеса Н. А. Д. Ал Х. е била заплашвана, а по дома ѝ неизвестни лица са стреляли през 2019 г. Тогава тя е подала също жалба в полицията. Пред къщата ѝ са били поставени постове, които да ѝ осигурят защита и евентуално да заловят извършителите.

Оспорващият е представил и две заплашителни писма. Същите са частни документи и тяхната доказателствена сила следва да цени в съвкупност с останалите събрани по преписката материали. При всички случаи дори да се приеме, че те са автентични, заплахите, по тях, са били отправени към майката на оспорващия, а не към него персонално.

Съвкупната преценка на новите обстоятелства, съдържащи се в представените от У. Т. Н. документи, мотивира съда да приеме, че в И., държавните институции в лицето на право охранителните органи, могат да предоставят ефективна закрила срещу преследване, той би имал достъп и която няма временен характер, още повече, че в случая, както беше вече подчертано не се касае за акт на преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от ЗУБ, а за криминални деяния, които могат да се случат във всяка страна, включително и в Европейския съюз.

Поради изложените съображения, представените документи, не могат доведат до извод, за това, че търсещият закрила е бил или ще бъде преследван в И..

По делото не се установиха нито данни, нито твърдения оспорващият да е бил преследван или заплашван заради своята раса, религия, народност, както и за принадлежност към определена социална група или политически убеждения.

Изложеното мотивира съдът да приеме, че по отношение на оспорващия не са налице

предпоставките по чл. 8 от ЗУБ.

Съдът не може да не се съгласи с аргумента, че У. Т. Н. не е доказал твърденията си, че ако се завърне в И., животът му ще бъде поставен в опасност, поради наличие на някое от основанията по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Не се събраха доказателства и не се наведоха твърдения, че той може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание.

По отношение на възможното предоставяне на субсидиарна закрила, на основание, чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, съдът съобрази, представената от ответника справка за положението в страната на произход на търсещия закрила и извърши проверка в общодостъпни източници на информация за страната по произход на търсещия закрила. На интернет-страницата, за търсене на информация за държавите по произход, поддържана от Европейската агенция за убежището, www.ecoi.net, както и в други релевантни и надеждни източници не се откриха данни за провеждане на военни действия в И., имащи характера на международен или вътрешен въоръжен конфликт, който да достига прага на безогледно насилие, което да представлява заплаха за живота на цивилното население по смисъла на чл. 15 от Директива 2011/95. Няма съмнение, че на много места в И. има спорадични актове на тероризъм и насилие. Това е описано в цитираната по-горе справка. Северните части на И. се считат за по-малко опасни от другите части в страната, но и там широко е разпространена организираната престъпност, която е предпоставка за отвличания, убийства, грабежи и отмъщения на „честта“. Като цяло, въпреки актовете на насилие, ситуацията в там е спокойна.

Установените и неоспорени факти, дават основание да се приеме, че по отношение на оспорвания не са налице предпоставките по чл. 9 от ЗУБ.

Настоящият съдебен състав намира, че е задължен да обсъди някои аспекти от мотивите дадени, в решението на СЕС от 12.09.2024 г. по дело № С-352/2023 г., заради което производството по настоящето дело е било спряно и които имат връзка с разглеждания спор и с инвокираните от страните доводи.

Без съмнение У. Т. Н. пребивава на територията на Република България вече дванадесет години, като през по-голяма част от този период, престоят му е бил без правно основание.

До настоящият момент той не е изведен от страната и няма данни спрямо него да са били издавани заповеди за налагане на принудителни административни мерки по извеждането му или за връщането му до страната на произход.

Условията и редът, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България, вкл. транспонирането на Директива 2008/115/ЕО, се уреждат от ЗЧРБ.

Обективен факт е, че Република България е допуснала пребиваване без уреден статут на У. Т. Н., считано от 2012 г. до 13.11.2024 г. (датата на последното съдебно заседание), т.е. в продължение на 12 години. Лицето е притежавало документ за самоличност – регистрационна карта на чужденец, след като последно подадената от него молба е била разгледана по общия ред.

Няма спор, че чуждият гражданин е влязъл на територията на страната, нелегално и пребивава незаконно в България, извън периода на разглеждане по същество, а не по допустимост, на подадени от него молби за закрила.

Съдът приема, че националната правна уредба на ЗЧРБ не предоставя легална

възможност за уреждане на пребиваването на чужд гражданин в положение като това на жалбоподателя в България, доколкото не съдържа разпоредба съобразно чл. 6, параграф 4 от Директива 2008/1152.

Този извод намира опора в няколко решение на СЕС, по сходни казуси.

В свое Решение от 5 юни 2014 г. по дело C-146/14 PPU, Б. М. А. М., ECLI:EU:C:2014:1320, СЕС застъпва тезата, че видно от целта на Директива 2008/115, напомнена в точка 38 от настоящото решение, тази директива не е предназначена да уреди условията за пребиваване на територията на дадена държава членка на граждани на трети страни в незаконен престой, решението за чието връщане не може или не е могло да бъде изпълнено. Т.е. държавата членка не може да бъде задължена да издаде самостоятелно разрешение за пребиваване или друго разрешение, което дава право на престой, на гражданин на трета страна, който няма документи за самоличност и не е получил такива от своята страна по произход, след като националният съд го освободи по съображението, че вече не съществува разумна възможност за извеждане по смисъла на член 15, параграф 4 от Директивата. Все пак в подобни случаи тази държава членка трябва да издаде на въпросния гражданин *писмено потвърждение за положението му*.

Съгласно чл. 51, параграф 2 от Хартата, нейните разпоредби не разширяват приложното поле на правото на Съюза. Следователно не може да се приеме, че по силата на член 7 от Хартата държава членка може да бъде задължена да предостави право на пребиваване на гражданин на трета държава, който попада в приложното поле на тази директива

От всички изложени по-горе съображения СЕС е намерил, че Директива 2008/115, във връзка с член 7, както и членове 1 и 4 от Хартата, трябва да се тълкува в смисъл, че: *не налага на държавата членка, на чиято територия пребивава незаконно гражданин на трета държава, да му предостави разрешение за пребиваване, когато по отношение на него не може да бъде издадено нито решение за връщане, нито мярка за извеждане.*

Според Решение на Голям състав от 7 март 2017 по дело C-638/16 PPU X и X срещу Y. belge, ECLI:EU:C:2017:173, до този момент законодателят на Съюза не е приел какъвто и да било акт на основание член 79, параграф 2, буква а) ДФЕС за условията за издаване от държавите членки на визи или разрешения за дългосрочно пребиваване на граждани на трети страни *по причини от хуманитарен характер, поради което разглежданите в главното производство заявления се уреждат само от националното право*. В Решение на Съда (пети състав) от 20 октомври 2022 г. по дело C-825/21 UP срещу Centre public d'action sociale de Liège, ECLI:EU:C:2022:810: се посочва, че е уместно е да се отбележи, че съгласно член 6, параграф 4, първо изречение от Директива 2008/115 държавите членки могат „във всеки един момент“ да предоставят на гражданин на трета страна, който е в незаконен престой на тяхна територия, *„самостоятелно разрешение“* за пребиваване или „друго разрешение, което дава право на престой“, поради „хуманни, хуманитарни или други причини“. Така от самия текст на тази разпоредба, и по-специално от позоваването на „други“ причини, се вижда, че тя позволява на държавите членки на всеки един етап да предоставят на такива граждани право на пребиваване *не само по изрично изброените причини, а именно хуманни или хуманитарни причини, но и по всякаква причина от различен*

вид, която считат за уместна.

Към настоящия момент в България липсва национална правна уредба на писмено потвърждение и на съда не е известна практика на компетентен административен орган по контрол на миграционните процеси за издаване на потвърждение, съгласно Решение на СЕС от 5 юни 2014 г. по дело C-146/14, във връзка със съображение 12 от Директива 2008/115.

Изложеното налага извода, че в ЗЧРБ не съществува основание, за уреждане на статута на жалбоподателя.

От друга страна, настоящият съдебен състав намира, че следва да прецени събраните в хода на настоящето производство доказателства с мотивите, изложени в цитираните по-горе решения на СЕС и по-конкретно, с тези по дело № 352/23 г.

В решението са засегнати възможностите за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 8 от ЗУБ. Изложените мотиви, според съда имат касателство с разглеждания спор.

В т. 67 от Решение на СЕС по дело C-352/23 се посочва, че „нито една разпоредба от Директива 2008/115 не може да се тълкува в смисъл, че задължава държава членка да *издаде разрешение за пребиваване на гражданин на трета страна, който е в незаконен престой на територията на тази държава членка*. Що се отнася по-специално до член 6, параграф 4 от Директива 2008/115, тази разпоредба само позволява на държавите членки да предоставят поради хуманни или хуманитарни причини право на пребиваване въз основа на националното си право, а не въз основа на правото на Съюза, на гражданите на трети страни, които пребивават незаконно на тяхна територия (вж. в този смисъл решение от 22 ноември 2022 г., *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Извеждане — Медицински канабис), C-69/21, EU:C:2022:913, т. 85 и 86)“. По-голямата или по-малката продължителност на пребиваването на този гражданин на територията на съответната държава членка е без значение в това отношение (т.68 от решение по дело C-352/23).

Националният нормативен акт (ЗЧРБ) обаче не урежда възможност за предоставяне на право на пребиваване по хуманитарни съображения, каквато възможност е предоставена в разпоредбата на чл. 6, параграф 4 от Директива 2008/115.

От тук се налага извода, че националното законодателство в ЗЧРБ не предвижда възможност за уреждане на статута на пребиваване по „хуманитарни съображения“ на незаконно намиращ се в страната ни чужд граждани, нито съюзният акт в Директивата за връщане съдържа императивна разпоредба, която задължава държава членка да предостави право на пребиваване *по причини от хуманен или хуманитарен характер*.

По отношение на възможността за прилагането на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, съдът преценявайки, приетите по делото като доказателства документи, намира, че У. Т. Н. не страда от особено тежко физическо или психическо заболяване, за лечението, на което в страната му на произход не могат да бъдат осигурени условия.

Обстоятелството, че същият е женен за българска гражданка и че очаква дете (твърдения, за които между впрочем не се представиха никакви доказателства), не могат да обусловят предоставянето на хуманитарен статут

по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ.

Т.е. в случая не се установяват каквито и да фактически основания, даващи възможност да се приеме, че на У. Т. Найефследва да се предостави хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, поради хуманни или хуманитарни причини, очертани детайлно в решение от 18 декември 2014 г., М'В., С-542/13 на СЕС.

Настоящият съдебен състав намира, че за оспорвания са налице два варианта, при реализирането, на който и да е от тях, той би могъл да получи разрешение за законно пребиваване на територията на Република България.

В първия случай, чужденецът следва да се върне в държавата си на произход И. или в друга държава, където да кандидатства пред съответните български консулски власти за издаване на виза тип „D“ за дългосрочно пребиваване. Издаването на такава виза би му позволило, впоследствие да кандидатства и за разрешение за пребиваване на територията на страната, което е със различен срок.

При втория случай, намирайки се на територията на Република България в незаконен престой, той може да поиска от органите на Дирекция „Миграция“ – МВР, да му издадат на основание чл. 14, параграф 2 от Директива 2008/115, потвърждение в писмен вид, че срокът на доброволно напускане е удължен съгласно член 7, параграф 2, или че решението за връщане временно няма да бъде изпълнявано принудително. Издаването на такова потвърждение У. Т. Н. може да обоснове с наличието на предпоставките по параграф 1, б. а) от цитираната норма, а именно с цел запазване на целостта на семейството с членове на семейството, намиращи се на територията на страната. При отказа от издаване на такова потвърждение оспорваният може да го оспори пред компетентния административен съд, независимо от факта, в ЗЧРБ не е, предвидено издаването на такова потвърждение, позовавайки се на директния ефект на цитираната норма.

По изложените съображения съдът намира, оспореното решение е издадено от компетентен орган, в предвидената от закона форма и при съответствие са материално-правни разпоредби и целта на закона, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 4 от АПК,
Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на У. Т. Н., гражданин на И. срещу Решение № 12168/07.08.2023 г. на Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България.